

ZOMBOR és VIDÉKE

P O L I T I K A I L A P.

Szerkesztőség:
Kossuth-utca 166. szám, Falcione-féle házban.
Kiadóhivatal:
Oblát Károly könyvnyomdája, Kossuth Lajos-utca.

Felelős szerkesztő:
Dr. ALFÖLDY ÁRPAD.

Egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt. — Negyedévre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 8 kr.
Neptantóknak: Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Egy negyed évre 1 frt.
Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

A nemzeti párt belépése a kormánypartba.

A nemzeti párt elérte célját, ennélfogva feloszlott. Képviselői, amint ismeretes, beléptek a szabadelvű párt kötelékébe.

Ezekkel a tényekkel kapcsolatban, mint a Zombor és Vidéke szerkesztője, kötelességemnek tartom olvasóinkat értesíteni, hogy a jövőben is annak a politikának lesznek szolgálója, amelyet gróf Apponyi Albert hazaszeretete és államférfiúi bölcsesége jelöl ki; főképpen arra fogok törekedni, hogy a nemzeti pártnak immár győzelemre jutott és Széll Kálmán által is elfogadott programja mindenben érvényesüljön.

A Zombor és Vidéke, amely tizen-nyolcz éven át szolgálta önérdek és önzés nélkül, fáradszónak, teljes erejével azokat az elveket, amelyek a nemzeti párt zászlajára voltak felírva, most: a magyar politika forduló pontjánál: büszkeséggel tekint vissza nagy multjára és abból új erőt merít.

A Zombor és Vidéke: tradícióihoz nem lesz hűtelen és szószólója kíván lenni ezentúl is *Bács-Bodrogh vármegye és különösen Zombor szab. kir. város érdekeinek.*

Dr. Alföldy Árpád
a Z. és V. szerkesztője.

Visszatekintés a multra.

Tisza Kálmán hatalmi politikája az elvek feladásával csinálta meg a fuziót; elve azután sem volt. Dicsékedett

az állam konszolidációjával s ez alatt nem értett egyebet, minthogy ugyanazon kormány, az övé és ugyanazon párt tizenöt esztendeig válság nélkül fennállott. Az idők és módok mestere taktikájával ezt úgy érte el, hogy mindig alkalmazkodott a viszonyokhoz és emberekhez s a legelvtelenebb opportunizmust foglalta rendszerbe. Uralkodásának eredményei: meddő sivárság az állami alkotások terén, de egyuttal a kormányhatalom túlterjeszkedése és túltengése, a nemzet erőinek és jogainak pedig elfogyasztlása és kimerítése. Uly politikának megnyerni az embereket csak úgy lehetett, ha az egyesítő eszmék helyébe az érdekek közösségét iktatta s nagy emberismerettel a lekenyerezés és korrupció minden fajtáját gyakorolta. Felfelé ezt nem tehetvén, szolgálatkész engedékenységgel biztosította magát, így végre az alkotmányba ütköző jogfeladást követeltek tőle s ekkor a hadsereg kérdésében a nemzeti ellentállás föltámadt és megbuklatta.

Ezután következtek különböző szabadelvűpárti kormányok, melyek nem bírván saját éltető principiummal, a nemzeti párt programjának kisajátításával iparkodtak létjogosultságot és népszerűséget szerezni maguknak. Kiköcsönöztek egymásután az állami közigazgatás elvét, ezt meghamisították s nem bírták keresztülvinni. Azután Apponyi egyházpolitikai programját vették el s túlicizálva radikális irányban Apponyi szándékát, ki az állam és az egyház közötti béke helyreállítását tűzte célul, ezt a legszörnyűbb harcra fordították át. Mikor ezzel végeztek, megint üres volt a tarisznyájuk, akkor a katonai nevelést, mely ellen évtizedekig küzdöttek, tulajdonították el, s minthogy a nemzeti párt a magyar udvartartást is követelte, kinevezték udvarnagynak gróf Apponyi Lajost. Ezeket a példákat folytatni lehetne, ha megemlítnék, hogy az agrárius program-

ból, melyet váltig elleneztek, átvették a szövetkezéseket, mikor gróf Károlyi Sándor azokat már megvalósította vagy — és ez nevezetes — az államháztartás egyensúlyának helyreállítására Horánszki éveken át a fogyasztási adók reformjára utalt; tanácsát a kormány követte, őt magát és pártját kizárta s minden érdemtől megfosztotta tulajdonított.

Bánffy sujtásos sovinizmusa a képviselőházi szolgálatait piros-fehér-zöld mezbe öltöztetle s a tiz kisebb méretű szoborát — huszer forint egy-egy — országos hálatüntetést rendeztetett magának, de a nemzeti állam megalkotásához semmivel sem járult. A Tisza-rendszer pedig ugyanazon eszközökkel folytatván uralkodását, ugyanazon eredményekhez is jutott, mert másod-szor is megsértette az alkotmányt az ischli klauzulában s provokálta a nemzeti ellentállást, mely azután előidézte Bánffy bukását.

Mikor ez bekövetkezett, a szabadelvűpártnak nem volt semmi politikája; kimerült eszmékben, lehetőségekben és eszközökben s nem maradt egyebe, csak a többség és a kormányhatalom, de cél nélkül mire használhatta volna ezeket is?

Ekkor következett be a fordulat, paktum létesült a nemzeti párttal s ennek alapján Széll Kálmán fölvetve programjába a nemzeti egységes magyar állam szervezését, a nemzeti párt pedig célját az oppiziczióban elérte, midőn minden ellenkező áramlattal szemben a saját, rég vallott elveit kormány-polcra juttatta. Ebből levonta magára nézve a konzekvenciákat, hogy immár programjának megvalósításához és keresztülviteléhez kell fogni, hogy elvei teljes és valódi minőségükben iktattassanak a törvénybe és vitesse-nek keresztül.

K. J.

Foulard-selyem

65
krtól

valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — simo, esikos, kockázott, mintázott és damaszt stb. (mint egy 240 különböző fajta és 2000 különböző szín és anyagi-
latban stb.)

Ruhák s blousokra a gyárból! Privát-fogyasztóknak postabér-, vámentesen s házhoz szállítva. **Minták postafordultával.**

Magyar levelezés. Svájcba látászeres levélbélyeg ragasztandó.

Henneberg G. selyemgyárai, Zürichben (és. és kir. udvari szállító.)

— 3 frt 35 krig méterenként legujabb mintázat s színekben

Hirek.

* **Márczius 15-ike Zomborban.** A márczius 15-iki ünnepélyt rendező bizottság Vértesi Károly elnökléte alatt már több ízben tartott tanácskozást, hogy a nap emlékéhez méltóan legyen városunkban is megemlékezés nagy nap. Főszűletet a bizottság arra, hogy a városi színházban ingyenes előadás legyen alkalmi darabbal. Trischler Károly tollából került ki az. Dr. Patay Sándorné játsza benne a czimzerepet. Rendező: Szalay Frigyes. A zombori polgári kaszinó dalárda és az iparos dalárda is közreműködésüket megígérték. Petőfi költeményeinek végső versszakaszait Krump Vilmos tanár szavalja. Láng József tanár, alkalmi ódáját szavalja, el. Latinovits Szaniszló mondja az ünnepi beszédet a színházban, előadás alatt. Az előadást a polg. kaszinó termeiben társas vacsora követi, ezen Vértesi mond beszédet a nap emlékére. Kívül még Rácz Soma, Trischler Károly, Gruda Pál és Donoszlovits József mondanak alkalmi és hazafias felkötőszöveget. A társas vacsorát táncz követi. A mult évekhez képest igen kedélyesnek ígérkezik ez a multság, mely a városunk társadalmát összehozza. A rendező bizottság felkérésére Szalay Frigyes alkalmi újságot szerkeszt, mely a vacsora tartama alatt fog megjelenni, magában foglalva — többi között — az alkalmi beszédeket.

* **Gyermekelőadás.** A zombori r. k. tanító- és szakoskás jótékonyezelő gyermekelőadás, tekintettel az éresek jubiláris esztendőjére, ő nagyméltósága névnapja alkalmával rendezik. A rendező bizottság már meg is kezdte a működését.

Beszéda. A zombori gör. kel. szerb tanító- és tanítónőképző intézet f. hó 5-én, szombaton este tartotta Beszedáját a Vadászkiűrt összes termeiben, amelyek erre az alkalomra egészen megteltek nagy és díszes közönséggel. A műsort a tanítónőképző egyik IV. oszt. növendéke nyitotta meg egy önalkotta alkalmi prólogszzerű költeményével. Igen nagy sikere volt Sajkovits Zorka és Kojics Viktória által zongorán játszott „Ouverture“-nek Reiszigertől, és Konyovits P. növendék által hegédün előadott két, Dancla és Gottermannól szerzett zenedarabnak, a kit Damjanovics Jovánka kísért zongorán teljesen és biztosan. A műsor 7-ik számu bariton szólóval

vegyített karát igen jól kísért zongorán Blagojevics Lyubica kisasszony. Ep ugy a 10. számu „Mélodráma“ darabot Baruszkovics Katica kisasszony. De legnagyobb hatással volt mégis a közönségre a 3. és 10. számu Mokrányácz István szerb zene-költőnek két, szerb népdalokból összeállított és a legszebb pontossággal előadott dallufűzér darabja, melyeket a szép számu közönség kívánatára meg is ismételték. A műsor minden egyes száma, különösen a dalok oly szépen és pontosan lettek előadva, hogy esakis azt bizonyították be, hogy azoknak betanításánál a zene- és énektanár, Blazsek Károly semmi fáradságot sem sajnált s így e tekintetben az övé a legnagyobb érdem. Az első négyest három felállításban 90 pár táncoltta. Több szerb táncz lett ez alkalommal bemutatva. A közönség csak a késő reggeli órákban oszlott szét.

* **Felolvasás a népkörben.** A népkör intőzősége, élén az új elnökkel Zsuljevits Ernővel, elismerésre méltó dolgot kezdeményezett. Vasárnap délutánonként hasznos és ismeretterjesztő felolvasásokat fognak tartani. A felolvasások sorozatát vasárnap kezdte meg Buday Gerő gimnáziumi hittanár, aki a munkárl éltekezett. A felolvasást sokan hallgatták végig s lelkesen megéljenztek.

* **Köszönetnyilvánítás.** A zombori izr. négyelet által f. évi február hó 25-én alapítókéjé javára rendezett táncestély az alap javára tisztán 150 frtot eredményezett. Ezen anyagi sikerhez a következő t. felülfizetők járultak: dr. Grüner Samu 10 frt, özv. dr. Spitzer Mór 8 frt, Auspitz Zsja, Roheim Károly 5—5 frt, dr. Bruck Armin, dr. Kabos Márton, Szilágyi Mór, Trischler Ferenc 3—3 frt. Bárány Lipót, özv. Czaf Jánosné, Engel és Goldstein, dr. Feles Adolf, dr. Fischer Jakab (Szabadka), Freund Samu, dr. Gombos Ignác, Grosz Samu, Hay Ignác, Hoffmann Frigyes, Holländer József, Holczler Márton, Messinger József, Neumann és Brummer, Oblát Károly, Rónai Ignác, özv. Schlieszer Berta, Schlieszer Lázár, Schlieszer Sándor, Spitzer J. B. Vuits Katalin, Weidinger S. és Zs. 2—2 frt, Singer Samu 1 frt 50 kr. Baerach Viktoróné, Bajkay F., Brauner Adolf, Beck József, Bruck Sándor (Bécs), Bruck Samuné, Décsi Ignác, dr. Dömötör M. (Szabadka), Flesch Ignác, dr. Gál Dezső (Bezdan), dr. Gábor Lázár, ifj.

Goldfáhn Sándor, Gombos Mór, dr. Guttmann Zsigmond, Hay Fáni, özv. Janovitsné, Kende Ignác, Koralek Armin, özv. Loschitzné, Löwy Vilmos, Lusztig Mór, dr. Sági Samuné, Schäffler Hermann, Schäffler Samu, özv. Spitzer Bernátné, Teltsch Gáspár 1—1 frt. Fekete Samu 50 kr. összesen 112 frttal. Fogadják ugy a t. felülfizetők kegyes adományaikért, valamint a dr. Bruck Arminné vezetése mellett e rendezés körül buzgalkodó hölgybizottság és az urí rendezőség, az estély nagy erkölcsi sikerét biztosító lelkes fíradozásukért a zombori izr. négyelet és ennek szerveyei nevében hálás köszönetemet. Özv. dr. Spitzer Mórné, a zombori izr. négyelet elnöke

* **Ujvárosi polgár.** Knezevits Dávid lavináció illetőségű m. kir. honvéd őrnagy, saját kérelmére, városunk kötelékébe felvételt.

* **Népszámlálás 1900.** Tudvalegőleg a törvény a népszámlálást minden tízedik, illetve a 0 számmal végződő években, január hó elsején, a kir. statisztikai hivatal vezetése alatt, az egész országban egyszerre rendeli el. Az így 1900. január hó elsején megtartandó népszámlálás elvégzésére már megkezdődtek a munkálatok a kir. statisztikai hivatalban és az ahhoz megkivántató nyomtatványok nemsokára szétküldetnek az összes hatóságok és községekbe.

* **Pénzhamisítók Zomborban.** Jó múltkor számunkban rectificáltuk egy előbb megjelent azon hírlököt, hogy Thurszky Jenő rendőrőrkapitányt meg akarták mérgezni. Most már azonban kijelenthetjük, hogy e hír a valóságnak teljesen megfelelt s a rectificatio csakis a vizsgálat érdekében történt, a mely most már befejeztetvön, róla még a következőket adjuk: F. hó 4-én Thurszky Jenő 3 gyanus egyéniséget vezetett be a rendőrséghez s ott igazolásra hivta fel őket. A három oly ellentmondásokba keveredett, hogy Thurszky kénytelen volt továbbra is a rendőrségnél fogva tartani őket. Ezalatt azonban széleskörű nyomozást indított meg, a mely meglepő eredménnyel végződött: Kislüt, hogy a három jómádar tagja az ujjában Bácskában garzaldokáló pénzhamisító bandának. Erélyes kutatás folytán a pénzgyártó gépet is megtalálta Thurszky, a hozzávaló anyaggal együtt. Haszontalan kis szerszám s alig mondaná az ember, hogy vele oly nagy

A „ZOMBOR és VIDEKE“ TARCZAJA.

A kubikos.

— A „Z. és V. eredeti tárczaja. —

Írta: Jámber Béla.

(Folytatás és vége.)

Nagy búsongásban észre sem vette, hogy a pajtásai már felozihelődtek, talicskájukat megint rendbe hozták a hosszú útra. — Hajnal felé majd csak hazaérnek Homokosra; de hát ép azért jó lesz sietni, mert nagy az út és az éjjel megint dermesztő hideg lesz; a szél oly metszőn, oly fagyasztóan fűtül a fűzesek között s a frissen esett havat felkapva, maga előtt söpri tova az úton.

Holló Gábor nem mozdult a helyéről. — A szive táján megint olyan valami fureszt érzett; nem mert elindulni.

— Siess Gábor! — szóltak a pajtásai — el ne maradj tőlünk, mert megvesz az Isten hidege!

— Csak menjetek testvérek, — szolt emez — majd a Farkas-szoritón keresztül elibétek vágok!

És a homokosai dübörögve megindultak. — Ne késéll sokat Gábor! kiáltottak vissza még egyszer a távozók. —

Mire ez megint csak azt felelte vissza: menjetek testvérek csak menjetek! Úgy szeretett volna még valamit utának kiáltani... de nem!... hiszen majd eléri őket ott, a szoritón túl...

Holló Gábor újra felszította a tüzet; mikor aztán jól átmelegedett és a talicskáján is mindent eligazított. — magát Istennek ajánlva, elindult ő is hazafelé...

A nap már rég lement volt, mire az országutara ért, de ez őt nem aggasztotta, mert a Farkas-szoritón keresztül, majdnem egy háromnegyed órai időt nyer. — A csillagok is lassan-lassan eltűnédeztek a tiszta, felhőtlen égbolton, míg a metszően hideg szél mind erősebbé válya, minduntalan a szegény kubikos arcába csapta a felkavart fagyos havat. — De ez nem törődött vele, csak törtetett előre, lihegve... . . . hiszen mindjárt eléri azt a helyet a hol az országútról le kell térnie és akkor Isten segélyével majd csak össetalálkozik az ő földieivel.

No lám, már egészen ide fehérlék az a gyalogut, mely a Farkas-szoritába vezet és azt végig átszeli... . . . Csak gyorsan előre... . . . Semmi baj... . . . fájdalom nem érez.

És Holló Gábor csakugyan elérte

meredekbe vezető gyalogut-at. — Rohanva futott le a talicskájával az árokszerű keskeny völgybe; — de abban a pillanatban midőn leért, egy velőtrázó jalkiáltással bukkott a talicskájára.

Teste irtózatosan vonaglott, miközben a talicskájáról, — melyet mintegy üstönyszerűleg göresösen átnyalábolt — a havas, fagyos földre zuhant. — Szemhéjai kifordultak s az összeszorított ajkakat előnté a tájékozó hab. — Aztán lassanként kiegyenesedett a test; az eltorzult arc ismét visszanyeré előbbeni kitejezését, de csak egy pillanatra, hogy az a nyomorult, elcsigázott munkás ember, reszketve felsóhajthasson; szegény porontyaim! — És alig rebent el ajkairól ez a fájdalmas sóhaj, — ismét egy újabb, egy erősebb roham lepte meg őt. — A vékony, toldozott-foldozott rongyokba burkolt test, kígyózva vonaglott, kapálódzott a fagyos földön, de a végzet, az nem hozott arra senkit, de senkit, hogy segélyére lett volna annak az elhagyatott nyomorultnak!... . . . Oly rémes esendesség volt körülötte! Csak itt-ott reccsent meg néha egy-egy korhadt ág a végigsüvöltő szél nyomása alatt... . . .

károkat lehetne okozni. Önből készült s benne a vésés eléggé ügyesen van produkálva. Mintegy ezer forint készítésére való anyagot találtak náluk. Thurszky az anyagot szakértőkkel megvizsgáltatta. On, czink és vismuthot vegyíték. A szakértői vélemény szerint a vismuthot azért használták, hogy kellemes esengésű hangja legyen. A nyomozást folytatják, mert erős a gyanu, hogy bűntársaik is vannak. A három jómadarat átadták az ügyészségnek.

* **Dr. Plósz Sándor**, Baja város orsz. képviselője. Ő Felsője a király által igazságügyminiszterre kineveztetvén, a parlamenti gyakorlatához képest mandátumáról lemondott, vagyis új választásnak veti magát alá. A képviselőház elnöksége f. hó 3-án kelt leiratával a lemondásról oly felhívással értesítette Baja város központi választmányát, hogy az új képviselőválasztás iránt intézkedjék. Ehhez képest a központi választmány tegnap d. u. 4 órakor dr. Hegedűs Aladár polgármester elnöksége alatt tartott ülésében a képviselőválasztást f. hó 20-ik napjára tűzte ki, választási elnökül id. petői Szutrély Lipót, helyettesül Latinovits János, választási jegyzőül Erdélyi Gyula, helyettesül Eckert István urakat küldte ki. — A szabadlevélű párt a „Központi Szálloda” emeleti termében gyűlést tartott, mely újból dr. Plósz Sándor igazságügyminisztert jelölte.

* **Uj iparvállalat Baján.** A szegedi kenderfonó és szövőgyár — mint hírlik — Baján fiók gyártelepet szándékozik felállítani, hol 80—100 munkás talánna kenyérkeresetet.

* **Tűz** Tegnap délután a Bánát városrészben a város szélén felhalmozott származékok egyike ismeretlen okból kigyulladt. A helyszínre érkezett gyors segély azonban megakadályozta a tűz tovább terjedését. Az utcán sétáló közönség csak a vág-tában hajtó tűzoltókról sejtette, hogy tűz van valahol, mert a toronyór tekintettel az óriási szélre, nehogy rémületet okozzon, a harang felreverését mellőzte, a mi csak helyeselhető. A kár különben is csekély.

* **Csodálatos dolog** történt a ma-napában valami esztergomi Gágitay nevezetű szerb atyafal. Gágitay ugyanis, kocsijával éjnek idején hazafelé tartott. Utközben megpillant egy macskaszürű állatot, mely különös magatartásával felkeltette figyelmét. Észébe jutott az a gondolat,

És az a szegény ember ott vonaglott összetörve, fájdalmasan, nem volt senki, a ki könyörögtél volna rajta! . . .

De igen! . . . volt mégis egy valaki a ki könyörületesebb volt a földieknél: a dermesztő őji hideg, az ő fagyasztó acél-ujjával!

Átfogta azt a földön fetregő testet — és az nem vonaglott többé; — rátette acélujjait arra a beteg szívre — és az nem fáj, — nem dobbant többé! . . .
. . . . Mire a keresésére indult emberek rábukkantak a szegény Holló Gáborra, már csak egy élettelen, megfagyott testet találtak.

Csillámló kristály hó volt a szemfüdele. — Csak az eltorzult arc maradt fedetlenül, melyből azok a megüvegesedett szemek mintha irgalomért könyörögtek volna a tündöklőn ragyogó osillagokhoz. —

Homokoson pedig, abban a horpadt fedél, fütetlen nádvískóban, oly édesen alszanak az anyjuk körül azok a szegény porontyok, — nem is sejtve, hogy milyen árvákká tette őket az a jó Isten!

hogy azt mindenáron elfogja és hazaviszi; úgy sincesen macskája, legalább így könnyű szerrel hozzájuthat egy kaczor királyhoz, mely dominálhat és kegyetlenül rombolhat ártalmas s pusztító házi állatai, az egerek és patkányok táborában.

Ugy is tett. Leszállt a kocsiról s nem is nagy fáradságba került hatalmába ejteni a különös bestiát. De im, mi történt ekkor?! — Az állat egyszerre hosszúvá nyúlik, amint az ember keblére veszi és simogatni kezdi, oly hosszúvá, hogy csaknem a földig ért. Az ember kissé zavarba jött a különös dolog felett, de annál kíváncsiabb lett s kocsira ülve sietett hazafelé az állattal, hogy otthon jobban megvizsgálja, mitféle szörnyeteggel van dolga. Hazatértek ezután s mivel lábaival szörnyen kapálódzott a csúf állat; elhatározta, hogy lecsapja azt egy baltával. Ebben a pillanatban a láb közé változik s nyakon esítve az embert, megfojtja őt. A bestia elült ezután s a ház őrege, a hazamenő s megfoltott Gágitay apja, ijedtében birtelenül rosszul lesz s párnap múlva kiszendvedt. Ugyan így jár a fia is, aki betegyében szintén a halállal vívdódik. Kérdőzősködtek s tanakodtak a dolog fölött s némely tudalékosok az egészről azt sűtötték ki, hogy abban a házban egy rossz kőz boszút művel valami régi gazság megtörésére. Mi igaz a dologban, mi nem; ha az eset csakugyan megtörtént így, amint hitelesnek látszó forrásból vesszük, annyi bizonyos, hogy furcsa e emény s nem ártana az egészet alapos vizsgálat tárgyává tenni.

* **A baja-bátaszéki Dunna-híd** ügyében, mint az „Egyetértés” ben olvassuk, tegnap húsz tagú küldöttség kereste fel Széll Kálmán miniszterelnököt és Hegedűs Sándor kereskedelemügyi minisztert. Az „E-s” egyben megjegyzi, hogy a jövő hét folyamán az ügy tanulmányozása céljából a kereskedelmi ministerium egy kiküldöttje Bátaszékre fog utazni.

* **Olesó tenyésztőállatok.** A földmívelési miniszter értesíti a községeket, apa-állatokat a községeknek 20—40% árkedvezményvel és három félvéi lefizetésre elad. Olyan községek, melyek nehéz viszonyok között vannak, még olesóbban is megkapják a tenyésztőállatokat.

* **A ragadós állati betegségek állása** Bács-Bodrog vármegyében márczius 1-én. Vesztés: Ó-Becse 1 udvar, Ó-Kanizsa 3 udvar, Rózsa Militics 1 u., összesen 3 község 3 u. Takonykór és bőrféreg: Ada 1 udvar, Káty 1 udvar, összesen 2 község 2 udvar. Ragadós száj-és körömfájás: Bács-Vaskút 2 udvar. Rühkór: Csataalja 4 udvar, Dautova 25 u., Gara 1 u. Gárdinoveze 1 udv., összesen 4 község 31 udvar. Sertésvész: B.-Monostorszeg 1 udv., Káty 1 udvar, N.-Palánka 1 udv., Temerin 4 u., Veprovác 1 u., Zenta 1 u., összesen 6 község.

* **Hála.** Régi közmondás: Jó tettért jót ne várj. Ez bizonyosodott be tegnapelőtt Bács-Almásan is. Sütét, hideg est volt már a faluban, amikor az egyik jómódú gazda házába egy 30 — 32 éves, szegényesen öltözött nő állított be. Sirva köszöntött a háziaknak, könnyezve kért éjjeli szállást, mert ha nem kap, megfagy a hideg éjszakában. Több házból utasították már ki, könyörüljenek meg rajta. A jó szívű házigazda meg is könyörült. Befűtett a vendégszobába, a vendég-ágyba fektette a jó arcú nőt. Pihenten ébred fel viradatra. Nagyra terítette a háziasszony drága nagy kendőjét, de előbb még a mellére is kötött egyet. Azért tette, hogy meg ne fázék, mondta a háziaknak, kik gyantulanul engedték ki. Csak mikor jó sokára nem jött vissza, mentek utána s csak a falun kívül érték utól. A megfagyástól megmentett hálás aszonyt a csendőrség vette őrizet alá.

* **Színészet Baján.** Deák Péter színtársulata tegnap kezdette meg működését éppen nem kedvező auspiciumok mellett, mert alig sikerült egy pár bérletet szereznie. Kár volt a színingátnak a szelvények régi rendszerével szakítani és a bérletgyűjtést forszírozni. Ez utóbbi esetben is azonban több kűltele-kintést és gondosságot kellett volna kifejteni.

* **Végzetes tréfa.** Baján Gondi Zsiga zenész megakarta tréfálni Stíft Józsefet a „Bárány Szálloda” bérszolgáját és mult hétfőn egy revolvert szegzett honilokának azon hiszemben, hogy a fegyver nincsen megtöltve. A fegyver azonban elsült és Stíft vértől elborítva terült el a földön. A gyorsan előhívott orvosi segély könnyű sérülést konstatait.

* **Uj népbank a Bácskában.** Mint verbási tudósítónk írja, Ujverbáson a a napokban az Önségélyző egyet közgyűlést tartott, a melynek az volt a tárgya, hogy Ujverbáson „Népbankot” létesítsenek.

* **A szilipmunkálatok áldozata.** Szerencsétlen véget ért Kisutczai Gergely 27 éves szilipmunkás, Bohner Rozália férje Obecsné. A mult hetekben történt, hogy a szilipmunkálatoknál a nagy sürgős forgás közben egy vasgerenda fejére zuhant, minek következtében súlyos sérülést szenvedett, a melybe f. évi február hó 27-én bele is halt. Teteme orvostörvény-központig boncoltatott s halálának okául koponya alapi repedést konstataitak. Aldott állapotban levő özvegye és két élő árvája siratja a fiatal munkást.

† **Egy öreg házaspár halála.** Koluthról írják lapunknak: R tka és érdekes haláleset foglalkoztatja a kolluthiakat. A napokban halt meg ugyanis Keller István és neje Keller Istvánné sz. Kelsch Katalin. A meghaldogultak igen szép korral dicsekedhettek. Egy évben, 1822-ben születtek, 1842-ben tehát 57 évet kopuláltak, míg 1899-ben pár napi betegség után a hallotti szentségekkel ellátva az Urban elhunytak. Még egészséges korukban mondogatták többször, hogy együtt szeretnők meghalni s csakugyan az Isten meg is hallgatta a kérésüket, mert alig 24 órai különözettel meg is haltak ugyanegy betegséghen: aggkóiban. Temetésük is együtt volt, hűlt tetemeik pedig szintén egy közös sírban nyugsznak. A végisztesésen a nagy rokonságon kívül, melyek között négy dedunoka is van, az egész község részvéte kísérte ki a két öregot az utjukra.

† **Halálozás.** Katz József, Katymár és vaskút községek volt jegyzője, nyug. városi tisztviselő és a bajai róm. kath. egyház gondnoka, egy köztisztvisletben állott férfit, életének 86-ik évében elhalt. Drégely Ferenc bajai kir. telekkönyvvezető apósát gyászolja az elhunytban.

* **Pályázat katonatisztek özvegyei és árvái részére.** A cs. és kir. 4. hadtestparancsnokság folyó évi február hó 22-én 987. szám alatt következő pályázati hirdetményt bocsátotta ki. A cs. és kir. 4. hadtestparancsnokság 1899. évi február hó 22-én kelt l. 987. számú rendelete folytán „Rapp Borbála” asszony nevével viselő alapítvány üresedésbe jött. Ezen egyszerű adományra, melynek alapítványi élevezése évente 86 (nyolcvanhat) forint igényt tarthatnak: 1. Tényleges szolgálatban vagy nyugalomban elhalt cs. és kir. tiszték özvegyei és árvái. 2. Nyugalmozott tiszték feleségei vagy leányai. Előnyben azok részesülnek, kiknek férje, illetve apja háboruban elesett vagy megsebesült és ezen okból vonult nyugalomba. 3. Tényleges szolgálatban álló tiszt felesége vagy leányai azon esetben, ha a folyamodásnak idejében lakhelyük a 4. hadtest kerületében van és befelegségük folytán

kényszerítve vannak Gleichenberg gyógyfürdőt használni és azt igazán használják is. A folyamodványhoz csatolandó a folyamodóknak keresztlevele illetőleg esketési bizonyítványa és egy orvosi bizonyítvány, mely kifejezi, hogy a gyógykezelés Gleichenbergben szükséges. A pályázók folyamodványait, a melyben határozottan kifejezik, hogy az alapítvány élvezése esetén Gleichenberg fürdőhelyet tényleg fel fogják használni végezt keréni — kellőleg felszerelve legkésőbb folyó évi április hó 20-ig az illetékes hadkiegészítő kerületi parancsnoksághoz nyújtásuk be.

* **Márczius 15-ike Ó-Becsén.** Szent kegyelettel ünnepeljük meg az idén is márczius 15-ikét. Az ó-becei Nemzeti Szövetség legutóbbi igazgatósági gyűlésén egy bizottságot küldött ki kebeléből, hogy a márczius 15-iki ünnepély programját állítja egybe. A bizottság Vissy Károly szövetségi elnök vezetése alatt e hó 2-án gyűlést tartott és a következőkben állapodott meg: Az ünnepély a helybeli társaságokkal együtt óhajítja megtartani, miért is azokat átiratlag fel fogja kérni. A rendezendő ünnepély a Szabadság-szobor előtt tartatik meg. Tehát a temetőben ez alkalommal nem lesz ünnepély, ott majd október 6-án szenteljük meg vértanúink emlékezetét. Az ünnepély sorrendje ez: Reggel 8 órakor indulás az alsóvárosi polg. olvasó körből, az Egyetértési kör elé, onnan a menet a kath. legényegylet elé vonul, hol a kath. Olvasókör, a Legényegylet, Iparos olvasókör, a Dalkör és az Ipartestület csatlakozik a menethez. Innen felvonulás a Főutcára, s ott a Gazdakör járul a menethez; a Fő-utczán és a Hal-téren át a magy. Népkerőhöz megy a menet és ott a Kereskedelmi körrel egyesülve, a községi képviselőtestület hozzácsatlakozása után a róm. kath. templomba vonul. — 2. Pont 9 órakor a róm. kath. templomban háláadó istentisztelet. 3. Mise után felvonulás a Szabadság szobor elé, hol a dalkör éneke után Csupor Gyula emlékbeszédet mond. Ezután Gündör Ferencz Abrányi Emil alkalmi költeményét szavalja el és Günczy János megkoszorúzza a város közönsége nevében a szobrot. Mig a dalkör énekel, addig az egyletek lerakják koszorúikat. Az ünnepély befejezése után ugyanazon sorrendben vonulnak vissza az egyletek, amint jöttek. A zene minden egyletet hazakísér. Este a községi nagyvendéglő disztermében közvacsora lesz. Egy teríték ára 50 kr. A 48-as honvédek a bizottság vendégei lesznek.

* **Késelő ügyvédi irnok.** Antunovits Albert ügyvédi irnok Szabadkán, nagy haragosa lehetett Száich Károly mészárosnak. Ugyanis a napokban, midőn Száich esti 10 órakor a vasútról, hol alkalmazásában van, haza felé ment, Antunovits megtámadta és zsebkésével háromszor hátba szúrta.

Városi ügyek.

H i r d e t m é n y. A hadmentességi díj alá tartozó egének által teendő bejelentések tárgyában. 1899. évi márczius hóban tartozik az, ki: 1. mint házi szolgálatra alkalmatlan, az állítási lajstromból töröltetett; 2. mint fegyveres szolgálatra alkalmatlan, fegyverkézelésnek nyilváníttatott; 3. a katonaszolgálatból oly ténstí fogvatkozás miatt boosáttatott el, mely őt keresetképtelenné nem tette, s mely nem a katonai szolgálat teljesítésének következménye; 4. az 1868. évi XL. t. c. alapján, mint családfe tartó felmentetett és az 1889. évi VI. t. c. életbelétele után is bármely okból fel nem avatottat; 5. külföldre költözési engedélyt nyert és hadmentességi díj fizetési kötelezettsége

még tart, ama község előjáróságánál (városi adóhivatalnál), hol állandóan tartózkodik, az e célra szolgáló nyomtatványon: a) polgári állását; b) lakását; c) ama sorozójárás, illetőleg község nevét, melyben a hadkötéleztetés előmentesített; d) azt az évet, melytől fogva a felmentés számítandó, bejelenteni és e) a reá, esetleg ama családjáé. kinek családjához tartozik, a megelőző 1898. évben állandó lakhelyén, esetleg más községekben is kivett egyenes állami adók összegét hitelesen kimutatni. Ezenkívül tartozik: f) az a véd-, illetve díjköteles, kinek hadmentességi díját a törvény 11. §-a értelmében a munkaadó fizeti, a munkaadó nevét és lakását bejelenteni. Ezen adatok bejelentésének elmulasztása az 1880. évi XXVII. t. c. 20-ik §-a értelmében a kirovándó hadmentességi díj három, egész hatszoros összegének megfelelő pénzbírságot von maga után. Ha a munkaadó személyében az alatt az idő alatt, mely a bejelentés beadása és a díj esedékességének napja (az év október hó 1-je között) lefolyt, változás állott be, eme változást a díjköteles az 1883. évi IX. t. c. 4. §-nak 3. pontja értelmében ott, a hol az első bejelentést tette, szintén bejelenteni köteles. Azon díjköteleseknek, kik állandó lakhelyükön kívül másutt adóval megróva nincsenek, megengedtetik, hogy a községi előjáróság (városi adóhivatal) előtt személyesen megjelenvén, vallomásukat ugyanott tollba mondhasssák, de ha ezt tenni elmulasztják, a fentebb említett pénzbírság ellenük teljes szigorral fog alkalmaztatni. Kelt Zomborban, 1899. évi február hóban. Trischler s. k., polgármester.

Színház.

99-ik, utolsó előadás. Jókai „Aranyember”-ével nyert befejezést az ideai színházi szezon. November 23-án volt az első előadás, — tehát három és fél hónapig működött Deák Péter, szintársulátával Zomborban. A mai előadás sikerült befejezése volt az ideai szezonnak. Tóvölgyi Margit, kitünő tragikán Athalia szerepében még egyszer megragvotta fényes tehetségét s aztán eltűnt a színpadunkról, tán mindenkorra. Ugy ám, mert az ő művésze nagyobb teret és más környezetet igényel, akkor aztán az alakításai jobban kidomborodnak s művészi hatásuk impozánsabb. Néhány évvel ezelőtt, mikor a budai szinkörben remekelt, az „Uj-idők” komolyan foglalkozott véle, s már akkor azt a véleményt táplálták felőle, hogy nem sokára át kerül a balparti színházból, valamely jobb — partiba. De ez a jövendőleges másképp teljedett be, a jobb partii színházaknál szerencsésebb lett egy erélyi ur, aki Hymen rószaláncaival magához csatolta az aranyos jó — partiet, — Tóvölgyi Margitot. Most, hogy újból vissza tért a világot jelentő deszkákra, hisszük, hogy, ha kénsé is, beteljesedik az „Uj-idők” fenti jóslata. Kivánjuk!

Nógrádné értelemmel játszottá Timeát. Dulich Mariska sok tapsot kapott Noemi szerepében, de ez inkább a Gyurkovics Miczinék szolt, mint Nőminek. Németh Jánosnak búcsúszál, sok és őszinte tapsban volt része. Ezuttal is kifejezzük sajnálkozásunkat, hogy őt jövőre nem üdvözölhetjük viszont, kitünő színészt veszítünk benne. Simon újból botránys volt. Jók voltak Bátorosy (Arany ember) és Bátorosyné. Hevessy, Krisztian Tódort rendkívül rossz felfogással játszottá, állandóan „Mozgó fényképek”, vagy más vigjátéki alakot láttunk benne, csak egy pillanatra emlékeztetett bennünket az alakítása a „Szent, vagy örült”-re, akkor, amikor a sügöt lepisszgte. Az előadás sikerén azonban nem rontott, erről külön gondoskodtak: Tóvölgyi és társai. Ezzel, nyolcz hónapra lezárjuk ezen

rovatunkat. Mielőtt azonban tényleg ezt megtennők, tegyünk egy kis visszajárlást a lefolyt színházi időnyre. Tizen-nyolcz év óta áll fenn a mi színházunk, ezen meglehetősen hosszú idő alatt, a legkülönbözőbb társulatok jártak itten. Első, vagy csak másod rangú igazgató színházunkra nem reflektálhat először, mert kiesi, másodsor mert a szezon csak három hónapig tart. Aztán, a velünk kapcsolatos városok azt a társulatot, amelyik itt megelő. fentartani nem képesek. Ami kis haszna volna városunkban a szinígazgatóknak a főszezon alatt, el kell fizetniök azt a pótszezonban. Pedig hát, a szinígazgatóknak télen kell a nyárralvaló betakarítani, s ebben különböznek ők, más szegény embertől. Onnan van ez, mert a nyáron át jobb városokba nem nyerne bebecsajást, mivel — mint nálunk is — mindenikben téli szezonok vannak, így aztán falykban kénytelenek vesztegetni; de ez a vesztegetés sem tarthat egy két hétnél tovább s aztán tovább más fészkebe, s éppen a folytonos utazás teszi tönkre az igazgatót és tagokat egyaránt, ha a téli szezon sem vág be, az is deficiittel végződik, ugy akkor nagyon meddő munkásságot végez a társulat. Városunkban ilyesmi mindeddig nem történt, innen minden szinígazgató gyarapodva távozott. Hogy az idén nem így volt, a dolognak két főokát tudnók adni. Egyik az, hogy az idén a mult évek tapasztalatain okulva, páholybérőink közül vagy hat-nyolcz család kimaradt, nagyon természetes, hogy ezek, családi összejövetelek, estélyekkel még néhányat elvontak. Máskép volt eddig; a színházban adott találkozást egymásnak városunk előkelősége s aztán, jó estére tértek az „Elfánt”-ba, honnan nem ritkán csak a hajnal szállította haza a vigadókat. A másik és legfő okát pedig a művezetés hogy-mikéntjében tudjuk. Az erre vonatkozó kifogásaink különösen a szezon második felére vonatkoznak. A műsor nem volt vonzó. Régen lejátszott darabok kerültek színrre, gyönge előadásban. Ez aztán kiszoktatta a közönséget a színházból. A szezon elején szerzett nimbust ezzel lerontották. Hiába van meg a jó társulat, a nagy zenekar, ha a kellő igyekezet, vagy pedig a megkívántató összevágó, jól betanult előadás hiányzik. Egy halmoz fém, még nem ékszer, ha a tetején nagy drága kő csillog is. (Tóvölgyi.) Aztán a társulatnak is voltak fogyatékságai, hogy másról ne szóljunk, a kar. Sem a női, sem a férfi kar nem volt megfelelő, ugyannyira, hogy az énekes előadásokban a karénekek élvezhetlenek, sőt bántók voltak. A társulat egyéb híbiről hallgatunk, mivel azok már személybe vágók, távozókról pedig, vagy jót, vagy semmit! Az össze játszott egyéb okokon kívül, csak ezeket hozzuk fel. Az egyik, jövőre megszűnik, a másikat pedig Deák igazgatóknak kell kivégezni.

Még arról a kellemetlen incidensről kívánunk szólni, amely, ezen rovatunk korábbi vezetője és Deák szinígazgató között felmerült. Hogy ily eset ne ismétlődhessek, a szinügyi bizottság a helyi magyar lapok részére szerződésileg egy első osztályú szabadjegyet biztosított, magának tartván fenn a jogot, a köztölt bírálatok tárgyilagossága felett ítélkezni. Lapunknak, amennyiben elégtételre volna széksége, ebben lehetné az.

Érdeklődéssel várjuk a Deák igazgató által május elsején benyújtandó társulati névsort és reportoir-jegyzékét. Ha a támasztott várakozásnak s a pályázat mellőzésében személye iránt kifejezett bizalomnak megfelelően akar, ugy nagyon kell igyekeznie társulatát jól szervezni, s betanult, jó műsorral vonolni be városunkba, mivel jövőre szigorított bírálatlalt s fokozottigényekkel lesz találkozás. Viszont a körülmények is kedvezőbbek lesznek, mert biztos tudomásunk van arról, hogy

az ideai dissidensek, jövőre fúzionálnak, s így sokkal jobb szezonra van biztos kilátás. Ugy legyen!

Közgazdaság.

Új irányok szarvasmarha-tenyésztésünkben.

Hát hiszen kimondták hazánk egy-némely tenyészlői a nyugati marha produkálásra nézve is, hogy: amit én akarok, azt akarom s ezzel vége, de nem voltak képesek azt az ezzel véget úgy kihozni hogy törekvésük a vagyon szerzésre egy pontnál avarral nem záródott volna, hogy bizony ezzel annak is vége! Az első években, ha szerencsés volt az anyagbeszerzés és kedvezők voltak az összes körülmények, a jövedelem szépen mutatkozott; de egyszer csak — daczára annak az amit én akarok-nak — kéréhetetlenül mutatkozni kezdett a degenerálódás: beütöttek az ivarzásban, fogamzásban, ellésben a különféle rendelleneségek; visszafelé ment az anyagprodukálás s minél inkább ellene dolgozott ezeknek a tenyésztő még kényeztetőbb, még természetellenesebb tartással, kezeléssel, annál kéréhetetlenebbül ütötte ki magát a szeg a zsákból, most már elvetélesek borjupusztulások, ragadós tüdőlobb és gümőkórsg alakjában is. Ami nyerhető volt a nyugati marha gyorsabb fejlődése, nagyobb súlya jobb tejelése, tőkeletesebb hizodalmassága révén, az eluzott a jelzett kalamitások vámján és gyakran az a csekélyke polgári haszon se ütött be, amely a megvetett, elhanyagolt magyar marhából okvetlenül, biztosan esett volna.

Szerencse a szerencsétlenségben, hogy e szomorú kép alól kivételek is vannak és szerencse, hogy e tönkre vivő ténynek felismerésére ébredtek sokan s a további boldogulás útjál egyengetendő, szemet vetettek végre a magyar marhára és új irányok követésében a jeget megtörték.

Ez irányok épületét a hazai primo gén marha minően tekintelben való épségére, életerős, ellenálló szervezete-re bazirozták s feladatul tűzték ki az építők, hogy ez egészséges, erős fundamentumra egy nem szemkápráztató, hanem lehetőleg egyszerű alkotmányt emelnek, amely az imént jelzett kalamitások okozóinak melegágyul kevésbé, vagy éppen nem szolgál, vagyis képletekben nem beszélve, kimondták hogy akarják miszerint a tenyészállatok kellő megválasztásával, takarmányozásával, kezeléssel és az ivadékok alkalmas felnevelésével maradjon meg a magyar marha szervezete épolyanak, vagy legalább is megközelítően olyanak, aminő most, de jegezedjék ki e csoport alapanyagából egy jelleg, mely a modernebb kívánalmakat tejet illetőleg és egy másik jelleg, amely ezen kívánalmakat húst illetőleg bizonyos magasabb mértékben is kielégíti.

Nos, e helyen is volt már szó arról, hogy ez új irányok követői között magyar tejelő jellegben már is szép eredménnyel dolgozik báró Jósika

Szamosfalván, ifj. Lészai MagyarGorbón, de ily irányban dolgozik Jakab László állatorvos támogatása mellett pl. Kolozsvár város marhatartó közönsége is s a hizó, nagy husjelleg kifejezettségén már régóta sikerrel működik Sperker Ferenc Szt. Demeteren.

Ezen tenyészetekhez járul az államnak egy némely (pl. kolozsi) csirázata és gróf Teleki Arvédnek drassói tenyészete.

Tekintettel arra hogy szarvasmarha tenyésztésünkben éppen ily irányban nagy változásoknak nézhetünk elébe, talán érdekelni fogja e lapok t. olvasóit az ezen új irányokban dolgozó tenyésztők eljárása és az általuk eddig már elért sikerek, melyekről a »Köztelek«-ben tartott előadásom alapján a következőkben kívánok megemlíkezni.

Nem rendelkezem oly adatokkal, melyek hazánk Királyhágón inneni területének ilyen irányu munkálkodására vonatkoznak, azért szoritkozom erdélyi ilyen tenyészetek ismertetésére.

Vége köv.

Irodalom.

Fővárosi divatlevél.

— A Divat Ujság-ból. —

A divat.

Az ideai ködös tél egyhangú fanyar szürkesége már szinte ólomsúlyal nehezítik változatosság, sz. nhatás után sóvárgó lelkünkre. Valóban jól esik a kirakatokban látható újdonságok élénkebb színeiből a tavasz közeledtére reményt meríteni. A közelmúlt napok első n. elegeből napsugárára a tél bunda hamarosan lekvánkozott vállainkról, hogy könnyebb tavaszi felöltőknek helyet adjon. A szövetek közül covercoat, mouliné, étamine, popeline és az egészen vékony, finom francia posztó gazdag változattal várnak előbbkelő üzleteinkben válogató kézre és bár az egyszerű, az uni mindig az elegancia bélyegét hordja magán, tagadhatatlan, hogy az ideai divat a mérsékeltb. tarja-barkaság-nak is kedvez s így a diszkrét petty, egy-egy vastagabb fonállal jelzett kocka is tashianable. A hosszanti esik, a mely egy időre a karantésiknak engedett elsőséget, némely yönyörű újdonságban bizonyára hivatkozhatunk magának; csak disze legyen jól megválasztva! Az angol kosztümök tetszetős divata csak a heálló időnyben fogja teljes diadalát űlni. Karesu, fess alakok derékig érő, elől kissé deréköltésen alól is folytatódó rövid zsaketek viselhetők; gyakorlati célok-nak megfelelnek a két sor gombbal zárt vagy nyitva viselt kabátok. Új rajtok a vállak felé kiltűrt, valamint a lekonyuló széles hajlóka, a melyet világos posztóra vagy selyemalapra helyezett, löbnyire csokort ábrázoló gazdag paszománt vagy himzés díszít; ez utóbbi a szelfőgy vagy kiltűrt galléron is folytatódik. Es minthogy verőfényes szép napokat várunk attól a kedves tavasztól, a magas gallér mellözésével, a lehaltógallér kezd előtérbe nyomulni. Utazásra az angol kosztüm még mindig az anyira kedvelt bluz-zal viselhető. Anyaga selyem vagy finom flanel; készítesmodja az egyszerű ingbluz, mely fess nyakcsokorral vagy a férfiakéhoz hasonlóan, de más mértékre készült, élénk színű slipsz szel nyer kielégítést. A nyitva viselt új zsaketek elől le vannak kerítve és alsó szélük ivezett. Hosszuságuk 54—56 cm. Kabáto-ikon kívül gallérokban is csinos újdonságokkal kedveskedik a divat. Anyaguk fekete bársony és különféle selyemszövetek, bár a sok himzés, paszománt, gyöngypikkely, szalagbodor és rátét csak sejteli az alpot, melynek díszítésére szolgál. Nagyon szépek az elűtőszínű

changeant selyembéléssel ellátott világos posztógallérok ezüstszürke, világos drap vagy zöldes árnyolatban, a melyeken csinos rajz szerint felvarrt huzott, keskeny fehér selyemszalag, továbbá himzés, fodor és csipke kedves harmóniában összeolvadó díszít. A Lent serpeninfodor fut körül, mely elől mindjában keskenyvedve nyakig huzodik. A fodorról — hiába — meg kell barátkoznunk! Bizony annak a divatja jön, jön feltartozhatatlanul és én úgy sejttem, hogy mihamarabb anyira megbarátkozik vele az angol divat sima vonalainak szemléletébe belefáradt szemlünk, hogy nyár beálltáig mindnyájan lelkesen fölkarvarjuk. Vele kapcsolatban a ruhaajl, a szoknya szabása az, melynek helyes megválasztása új toalettlejnek összeállításánál a legnagyobb gondot adja. Leggyakoribb a fent csipőhöz simuló egyrétegű vagy a bélesszoknyára dőlő ozott keltős szoknya, midőn is a serpeninfodorral díszített alsószoknyára különbező formához szabott, gyakran elől szétnyíló tunika esik. Szélét ráletűds vagy himzés határolja, egyes kezek sujtásból, keskes, selyemestényű lazos galandból, avagy csipkeszalagból point-lace-csipkét utánozó igen csinos díszít készíthetnek efféle cölökra. Az újjak mindjában szűkölnék és elől csucsba vágva, kézfajre nyulnak. Nem egy elegáns ruha három-négylete szövetből van összeállítva.

— Százegy külföldi dal. Tudva levő dolog hogy a zenemű kiadványok olcsósága tekintetében a híres Petors zéget eddig senki sem multa felül. Am legújabbban a mirégi hazai czégünk: a Rózsavölgyi és társa udv. zenemű kereskedése buzzgólkodik azon, hogy érdekes dalkolekciók kiadásával még a fentemlített német kiadón is túllegyen jutányosság tekintetében. A mulkor a Legújabb 101 magyar népdal kötetnek potom áron való közrebocsatásáról lepte meg a zene világot, ma meg a legszébb 101 külföldi dalnak a megjelentetésével vonja magára a zenekedvelő közönség figyelmét. A kötet a melyről itt említést teszünk, most látott napvilágot. Rég ismert és világszerzte népszerűségnek örvendő daloknak sikerült transz kripezioit találjuk ott együtt a melyeknek zongorára való könnyű áttétele a Poor Vilmos praktikus ízlését dicseri. Abt Beethoven Jimreitti Esser Günbert, Höbl, Kürken, Mendelssohn heyerbeer, Morart Proch, Rossini, Schubert, és több hasonló, hírneve, zeneköltő neve díszíti a kötet tartalmát, mely ritka gazdagságánál fogva valóságos szenzáció számba megy. A kötet olyan olcsó, hogy azt kevésbé lehetős zenebarát is könnyen beszerezheti magának. Az érdekes kiadványból egye öre csak az első kötet jelent meg s ennek ára 3 korona Netto. — Melegen ajánljuk a zongorázók figyelmébe.

— A „Lukács féle gyorsnyeremény jegyzék“ a m. kir. szab. Osztlálysorsjáték fenállása óta fennszen bevált. Ezen gyorsnyeremény jegyzék az osztlálysorsjáték huzás napján közvetlenül a huzás befejezése után megjelenik és a megejelt huzás eredményét teljes pontossággal közli. Az elarúsítók részére ezen gyorsnyeremény jegyzék nélkülözhetetlen, sőt azért is előnyös, mert a fővárosban ez még az nap közlőncözök által házhoz hordva, vidékre pedig a legközelebb induló vonatokkal elszállítva lesz. Ezen gyorsnyeremény jegyzék előfizetési díja akár Budapestén házhoz hordva, akár vidékre kültve egész évre 5 ft, fél évre 2 ft 50 kr. Ezen gyorsnyereményjegyzék kiadója Lukács Vilmos úr Budapest (V. Fűrdő u. 10.) az Osztlálysorsjáték főhuzásának tartama alatt „Távíradí irodát is tart fenn, mely a vidéki elárúsítók részére mellözhetlen és épen ezért majdnem mindnyájan az eddigi főhuzásoknál ezt igénybe is vették. I távirati iroda részvevői a gyűjtődéjükben levő számokra kiluzott nyereményekről a huzás után azonnal távirati értesítést kapnak, a távirati iroda alacsony előfizetési díja mellett tehát mind-egyik elárúsítónak ajánlatos, ha ezen kívá-
lóan czélszerű intézményt igénybe veszi.

— A „Pillangó“ 9-ik számát t. olvasóink figyelmébe ajánljuk, 24 illusztráció, számos költemény, adomák, atorizmak stb. stb. szellemes összeállításban a legszebb kivitelben találhatók benne. A „Pillangó“ előfizetési ára egy egész évre csak 4 ft. Előfizetni lehet a „Pillangó“ kiadóhivatalnál Budapesten, VI., Teréz-körút 35.

Felölös szerkesztő: **Dr. Alföldy Árpád** ügyvéd.

Kiadó-tulajdonos: **Oblát Károly**.

HIRDETÉSEK.

Felhívás

az összes
Gyomor és alhasi bántalmakban
szenvédőkhöz:

**Máj
Vese
Hólyag
Aranyér**

!Hatásában páratlan!

Paula-viz

A jelenkor szenzációs gyógyvize.
Magyarági „PAULA“ gyógyforrás részvénytársaság
Budapest, VII. Erzsébet-körút 58.
Főraktár: Engel és Goldstein nagykereskedésében Zomborban.

KATHREINER-FÉLE

**Kneipp
maláta kávé.**

Nagymama nem is!

Évek óta kitűnő pótléknak bizonyult a bakkavóhoz. — Ideg-, szív- és gyomorbajoknál, vérszegénységnél orvosiilag ajánlva. Legkedveltebb kávéital a családok százezreinek.

HOFF maláta-készítményei gyengék és betegeknek.

Hoff János

maláta egészségügyi itala.

Általános elyengüléskor, az alhasi szervek rendellenes működésénél, mell- és gyomor bántalmaknál, nemkülönben a lábadozóknak legjobban bevált legjobb ízű erősítő szere. Egy palack ára 75 kr. — Öt palack bérmentve 3.75 kr.

Tíz éve, vagy már régebbi idő óta használok az Ön maláta egészségügyi szert és egyéb maláta készítményeit. Ezek az egyedüli szerek, melyek feleségemnek visszaadták az egészséget.

Bünger, Bécs, Hofmüllergasse.

Hoff János

sűrített maláta kivonata.

Tüdőbajoknál, gégehurtnál, ugymint idült köhögésnél; főleg a gyermekek légszervi szerveinek megbetegedésénél a legjobb sikerrel alkalmaztatik. Ize nagyon kellemes.

Egy üveg ára 1 ft. — Öt üveg bérmentve 5 ft.

Maláta kivonata készítményei valóban jó és hatásos szerek. Küldjön tehát 5 ft. maláta kivonatot, 1 font maláta csokoládét és 1/2 zacskó maláta kivonattal mell czukorkát.

Fischer G. örmagy N.-Várud.

Hoff János

maláta egészségügyi csokoládéja.

Gyengeségnél, vérszegénységnél, idegességnél, álmatlanságnál, étvágytalanságnál kitűnően bevált. Rendkívül jó ízű és tápláló. Gyenge gyermekek igen jó eredménynyel használják.

Egy csomag ára 1 ft.

Maláta csokoládéja a legkitűnőbb a mit ismerem. Ezen kellemes italt idült gyomor — illetve emésztési zavaroknál, székélknél és általában gyengeségnél mindenképp jó eredménnyel alkalmazni. Dr. Nicolai orvos, T. ebel

Hoff János

maláta-kivonat mell czukorkái.

Köhögésnél, rekedtségnél, elnyálkásodásnál, főleg tüdőhurutnál utólrhetlen hatású. A valódi maláta mellczukorkákat emésztési zavar nélkül teljesen szerinti mennyiségben lehet használni. Egy doboz ára 10 kr., egy zacskó 30 kr.

Csodálatos volt maláta kivonattal mell czukorkáinak hatása makacs köhögésem ellen.

Zedlitz-Neukirch lovag, Waldenburg. Czukorkái feleségem köhögésén és asztmatikus bántalmaiton kitűnően segítettek. Busch plébános, Weiskirch

Raktár Zomborban: Gallé E. örök., Temesváry József, Tarczay István, Schvare Emil
gyógyszertáraiban: Weidinger S. és Zs. kereskedésében.

Magyarországi kizárólagos főraktár **Török József** gyógyszertára Budapest király u. 12.

Készletmennyek árjegyzékkel ingyen és bérmentve.

* Elsőrangú hazai gyártmány.

Gőzseplők.
P. HOSZ ORÁN.
Első magyar
COZINÁSI Gőzseplők
Fősz. évi társulat
BUDAPEST.
Magyarország legnagyobb és egyedüli
Gazdasági Gőzseplőgyára,
mely a gyakorlatihoz szükséges
Ó S Z E S
Ezredesági képeket gyártja.
Rendelések megküldése előtt kértük
minden szakbármely kérdéssel bizá-
lommal hozzáak fordulni.
Részletes árjegyzékkel
és szakszertű felvilágosítással díjmen-
tesen szolgálunk.
Szentgyörgyi utca 10. sz. Ajtószáma: 100.

HIRDOZTATVÁNY.

Alulírott, mint az
Ó-SZANKOVITZ MEGYÉNYELŐ

tulajdonosa ezennel közhírré teszem,
hogy ezen a főútlezenban a legelőnébb
helyen fekvő vendéglőmbé 1899. évi
június hó 1-től egyezségleg megállapí-
tandó időre

Vendéglőt keresek.

kinek neje jó konyhát vezethi képes
s ki maga a mézesruhoslevesre ké-
peslét, mert nagyvendéglőmhöz mé-
szárszék is tartozik, s ki ezeken kívül
a magyar, német és szex nyelveket
beszéli.

A közelebbi feltételeket pályázók
nálam személyesen bármikor megud-
hajlik.

Ó Szatmár, 1899. évi márczius 1-én
Szankovits Lászlár.

PSERHOFER J. vértisztító labdaccai,

ezelőtt „**általános labdacsek**” név alatt; mely utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség melyben ezen labdacsek csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna.
Evtizedek óta ezen labdacsek általános elterjedésnek örövendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszerből készlet nem volna található. Számítalan orvos által ezen labdacsek háziszzerű ajánlataik minden elő bajoknál, melyek a **rossz emésztésből** és **szekrekredésből** erednek, mint **epe savak, májbajok, kolika, vértolulások, aranyer bététlenség**; s hasonló betegségeknél. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő halással vannak **vérszegénység** s az abból eredő bajoknál is **igly sábkórnál**, idegességből származó **fejféjásoknál** stb. Ezen vértisztító labdacsek oly könnyen hatnak, hogy a legesekélyebb fájdalmat sem okozzák és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is bevehetők.
Ezen vértisztító labdacsek csakis a **Pserhofer J.-féle** az „**Arany birodalmi almához**” címzett **gyógyszertárában Bécsben. I. Sigerstrasse 15 sz. a.** készíttetnek valódi minőségben s egy 15 szem labdacset „tartalmazó doboz ára **21 kr.** Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazatik, **1 fnt 05 ktbá** kerül. Az összeg előzetes beküldésnél bérmentes küldéssel együtt 1 csomag **1 fnt 25 kr.**, 2 csomag **2 fnt 30 kr.**, 3 csomag **3 fnt 35 kr.**, 4 csomag **4 fnt 40 kr.**, 5 csomag **5 fnt 20 kr.** és 10 csomag **9 fnt 20 ktbá** kerül.
NB. Nagy elterjedésük következtében ezen labdacsek a legkülönfélébb nevek és alakok alatt utánoztatnak: ennek következtében kéretek **csakis** Pserhofer J.-féle vértisztító labdacseket követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyek használati utasítása a Pserhofer J. névalírással, lelete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással, vörös színben van ellátva.
A számtalan hálaíratból, melyet a labdacsek fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszanyerésére folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat említnék azon megjegyzéssel, hogy mindenki, ki ezen labdacseket egyszer használta, meg vagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani,

Tisztelt Pserhofer ur! Köln, 1883. ápril hó 30-án
Legyen oly szíves és küldjön nekem ismét 5 lekereslet az ön felülmulhatatlan vértisztító labdacsaiból utánvéttel. Fogadjak ez uton is a legmélyebb köszönetemet labdaccai csodahatásáért. Maradok teljes tisztelettel
Pawlistik Ferencz, Köln, Lindenthal

Tekintetes ur! Harsehe, Földink mellett. 1887. szept. 12 Isten akarata volt, hogy az ön labdaccai kezem közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom. En gyermekágyban meghültem olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az ön csodálatra méltó labdaccai engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg önt ezért ezerszer. Nagy bizalom van, hogy ezen labdacsek engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mit már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak. Knifcz Teréz.

Mélyen tisztelt ur! Bécs-Ujhely. 1887. nov. 9 én.
A legforróbb köszönetemet mondom ezennel önnek 60 éves nagynémén nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vízkórságban már életét is megunta, mely

egyébként le is mondott, midőn véletlenül egy dobozt kapott az ön kitűnő vértisztító labdacsaiból s azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult Legfőbb tisztelettel.
Weinzettel Josefa.

Eichengraberamtl, Gföhl mellett 1893 márcz 27.
Tekintetes ur!
Alulírott ismétlenül kér 4 csomagot az ön valóban hasznos és kitűnő labdacsaiból. El nem mulaszthatom legnagyobb elismerésemel kifejezni ezen labdacsek értéke felett és azokat a hol csak alkalmam nyílik, a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlan. Ezen hálaíratom tetszés szerinti használására önt ezennel felhatalmazom.
Teljes tisztelettel Hahn Ignác.

Gotschdorf, Kolbach mellett. Szilézia 1886. okt. 8-án
T. ur! Felkérem, miszerint az ön vértisztító labdacsaiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csak is az ön csodálatos labdacsaiknak köszönhetem, hogy egy gyomorhajból, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacsek nálam sohasem fognak kifogyni s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel
Zwickl Anna

Bernhardi alpesi-fü Hquen, Bernhard W. O.-tól Bregenzben. 1/4 üveg 2 fnt 60 kr. 1/2 üveg 1 fnt 40 kr. 3/4 üveg 70 kr.
Amerikai közzvénykénőes, gyors és biztos hatású legjobb szer minden közzvényes és csuzos bajok, u. m. gerencsagybántalom, tagszagatás, ischiás, migraine, ideges fogfájás, főfájás, fülzaggatás stb. ellen 1 fnt 20, kr.
Angol csodabalsam Pserhofer J.-től egy üveg 50 kr.
Fagybalsam. Pserhofer J.-től. Évek óta a fagyos tagokra. és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve 1 köcsög 40 kr. Bérmentve 65 kr.
„Stoll”-féle **Kolapraeparatumok**, kitűnő szer gyomor és bélbetegségeknél.
Kolla-elixír vagy **bor**. 1 liter 3 fnt, fél liter 1 fnt 60 kr, 1/4 liter 85 kr.
Golyva-balsam, Pserhofer J.-től kitűnő szer golyva ellen, 1 üveg 40 kr., bérmentve 65 kr.
Élet-eszenzia, (prágai csöppek). Pserhofer J.-től megrottott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitűnő háziszser. 1 üveg 22 kr., 12 üveg 2 fnt.
Utítümedv, Pserhofer J.-től, egy ált. ismert háziszserkitűnő hurut rekedség görcsös köhögés stb. ellen. 1 üvegecske 50 kr. 2 üveg bérmentve 1,50

Tannoehinin hajkenőes, Pserhofer J. től. Évek hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer közt orvosok által a legjobbknak elismerve. Egy elegáns nagy szelenczével 2 fnt.
Általános tapasz, Steubel tanártól. Útés és szuras által okozott sebeknél mérges daganatoknál, ujjkukacs, sebes vagy gyulladt mell vagy más ily bajoknál, mint kitűnő szer lön kipróbálva. 1 tégel 50 kr. Bérmentve 75 kr.
Általános tisztító-ó Bullrich A. W.-től Kitűnő háziszser a rossz emésztés minden következményeinel u. m. főfájás szédülés gyomorgöres, gyomorhév, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 fnt.
Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztr. lapokban hirdetett összes bel- és külf. gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszerezhetnek. Póstai megrendelések a leggyorsabban eszközöltenek, ha a pénzösszeg előre beküldetik; nagyobb megrendelések utánvéttel küldetnek.

Valódiaknak azok tekinthetők, melyek használati utasítása. a Pserhofer J. névalírással és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva.
Védve védjegy által. Védjegy utánzása szigoruan büntetettik

Pserhofer J.

**gyógyszerész, „zum goldenen Reichsapfel”
Wien, I. Singerstrasse 15.**